

ZPRÁVA O PROJEKTU SPOLUPRÁCE V RÁMCI FONDU EHP

Jméno účastníka:	Adam Weingärtner
Název projektu:	Porovnání energetického potenciálu Islandu a České republiky
Termín:	1. 8. 2021 – 31. 8. 2022
Název škol:	Technical College Reykjavík a Technical College Jihlava
Místo konání:	Island a Česká republika

Česká republika

Projekt fondu EHP „Porovnání energetického potenciálu Islandu a České republiky“ jsme zahájili dne 7. 11. kdy přijeli Islandští studenti na výměnný pobyt.

První den ve škole proběhlo oficiální přivítání Islandských studentů a učitelů v Naší škole. Poté následovala prezentace na srovnání energetiky ČR a Islandu, ve které jsme zjistili, že Island vyrábí elektřinu primárně z obnovitelných zdrojů jako jsou vodní elektrárny a geotermální elektrárny, zatímco Česká republika vyrábí elektrickou energii hlavně v uhelných a jaderných elektrárnách. Překvapilo mně hlavně to, že Island vyrábí mnohem více elektřiny na počet obyvatel i když svojí energii nikam na rozdíl od České republiky nikam nevyváží.

Uhelná Elektrárna Ledvice

Hned druhý den jsme navštívili uhelnou elektrárnu Ledvice ležící u města Bílina pro výrobu elektrické energie spaluje uhlí z blízkého hnědouhelného dolu pojmenovaného po tomto městě. Uhlí z tohoto dolu je nejdříve dovezeno vlakem do úpravny uhlí Ledvice, a pak putuje pasovým dopravníkem přímo do zásobníků jednotlivých kotlů, nebo na manipulační skládku s kapacitou 60 000 t. Elektrárna byla původně tvořena 5 bloky zprovozněnými mezi lety

1966 a 1969 v současnosti jsou v provozu již jen dva bloky, blok číslo 4 o výkonu 110 MW a blok číslo 6 takzvaný „Nový zdroj“ s výkonem 660 MW. Díky použití nejmodernějších dostupných technologií při jeho výstavbě je „Nový zdroj“ jednou z nejmodernějších klasických elektráren v celé střední Evropě, tím poklesly i veškeré sledované emise v lokalitě Ledvice v průměru o 50 %.

Jaderná elektrárna Dukovany

Dne 15.11. jsme navštívili Jadernou elektrárnu Dukovany jsou první jaderná elektrárna postavená na území České republiky. Její dominantou je 8 chladících věžích s výškou 125 m s dolní průměr 90 m a horní průměr 60 m věže. V elektrárně jsou 4 výrobní bloky typu VVER 440. První reaktorový blok byl uveden do provozu v květnu 1985 a od července 1987 jsou v provozu všechny čtyři výrobní bloky. V rámci zvyšování účinnosti a využití výkonových rezerv došlo ke zvýšení instalovaného výkonu z původních 4 x 440 MW na současných 4 x 510 MW celkový instalovaný výkon je tedy 2040 MW

Tato jaderná elektrárna svojí výrobou dlouhodobě pokrývá přes 20 % celkové spotřeby elektrické energie České republiky.

Za více než 30letou historii elektrárny se stala pouze jedna porucha, která byla klasifikovaná podle mezinárodní stupnice INES2. Došlo k ní počátkem devadesátých let kvůli odpojení elektrárny z vnější sítě v Slavětické rozvodně.

Přečerpávací vodní elektrárna Dalešice

Ten samý den jako Dukovany jsme šli i na prohlídku vodní elektrárna Dalešice. Na ní je zajímavé, že je to elektrárna s nejvyšší sypanou vodní hrází v Evropě, která je vysoká 102 m Tato přečerpávací vodní elektrárna ležící na řece Jihlavě byla postavena mezi lety 1970 a 1978. Její výkon dosahuje 4 x 120 MW a celkový výkon je tedy 480 MW. Hlavní využitím této elektrárny je zdroj technologické vody pro jadernou elektrárnu Dukovany, jež se čerpá z vodní nádrže Mohelno, dále se také používá ke krátkodobému nahrazení jednoho bloku jaderné elektrárny.

Z klidové fáze se dostane na plný výkon za 55 sekund, díky tomu to je nejrychleji nabíhající přečerpávací vodní elektrárna v České republice.

Ostatní program v České republice

V průběhu programu jsme nenavštívili jen elektrárny, ale i kulturní a technické památky jako jsou Dolní Vítkovice, Praha, Hrad Lipnice, Kostel svatého Jakuba v Jihlavě a jihlavské podzemí. Během programu jsme měli také spoustu přednášek na téma elektromobily a nízko emisní energetika.

Island

Druhou část projektu jsme zahájili 24.4. Opět na jihlavském autobusovém nádraží. Tam jsme se společně sešli se spolužáky a učiteli a autobusem vyjeli do Mnichova, kde jsme nasedli do letadla a odletěli jsme sním do Keflavíku, odsud jsme se autobusem dostali k cíli naší cesty Reykjavíků. Tam jsme se srdečně přivítali s islandskými studenty, kteří si nás odvezli do svých domovů.

První den, tak jako v České republice byl věnován přivítání nás českých studentů v Islandské škole.

Geotermální elektrárna HELLISHEIÐARVIRKJUN

26.4. jsme navštívili geotermální elektrárnu HELLISHEIÐARVIRKJUN, která dodává elektrickou energii a teplou vodu do Reykjavíku její odhadovaný výkon je kolem 303 MW. Zajímavé bylo že se teplá voda během této cesty ochladí jenom asi o 2 °C. Byla tu výstava o geotermální energii a Carbfix, což je technologie ukládání oxidu uhličitého do čediče. Funguje to tak, že se zachycený oxid uhličitý smíchá s vodou z té se tak stává kyselina, která se vstříkne pod zem kde reaguje s čedičem, který má na svém povrchu póry, které se po dvou letech zaplní uhličitany, které vznikly ze spojení prvků jako je vápník, hořčík a železo s oxidem uhličitým.

ON – Power – Orka náttúrunnar

I na Islandu jsme zhlédli zajímavé prezentace jednou z nich byla prezentace o firmě ON-POWER je společnost, která vyrábí 100 % obnovitelnou energii. Kromě elektrické energie vyrábí i teplou vodu.

Tato firma chce do budoucna vyrábět takzvané chytré pouliční osvětlení, což je na Islandu kuli dlouhým nocím v zimních obdobích velké téma. Tyto pouliční lampy by tak kromě světla měly obsahovat připojení k Wifi, senzor kvality vzduchu, senzor provozu na silnicích a další vymoženosti.

Carbfix

Další zajímavou prezentací byla prezentace o firmě Carbfix, kde jsme se dozvěděli další informace o této technologii například, že na uložení 1 tuny CO₂ je potřeba 25 tun vody, 1 metr krychloví čediče v sobě dokáže zadržet 50 kg – 100 kg CO₂, technologie Carbfix nezachytává jen oxid uhličitý, ale i oxid siřičitý.

Větné elektrárny

28. dubna jsme měli prezentaci byla na téma větrné elektrárny. Těch na Islandu zatím moc není ale je v planu je stavět v horských oblastech. V prezentaci zaznělo, že spousta věcí, které se říkají o větrných elektrárnách nejsou pravda například že větrné elektrárny zabíjí spoustu ptáků nebo, že jsou příliš hlučné. V této prezentaci mě ale nejvíce zaujal nápad větrné elektrárny bez věže Airborne Wind Energy Systems ten funguje tak že se „letadlo“ připevněné k zemi kabelem se pohybuje ve vzduchu a vytváří tak mechanickou energii kterou dodává do generátoru který je na zemi a vyrábí z dodané mechanické energie elektrickou energii druhá verze tohoto nápadu funguje na podobném principu „letadla“ připevněného k zemi kabelem jen v tomto případě je generátor umístěn v „letadle“ a vyrábí elektrickou energii z energie větru. Dále byly v prezentaci zmíněny pobřežní větrné elektrárny. Aby se dalo dosáhnout většího zisku elektrické energie musíme buď zvýšit jejich počet anebo je zvětšit.

Energie oceánu

Ve stejný den jsme měly i prezentaci o energii oceánu v ní jsme se dozvěděli že k výrobě energie se dají také použít za prvé mořské vlny způsobené přenosem kinetické energie větru na horní povrch oceánu. Za druhé se dá využít energie přílivu a odlivu způsobená ze 2/3 gravitační silou měsíce a země a z 1/3 způsobená gravitační silou slunce. Za třetí se dají využít i přílivové proudy způsobené plněním a vyprazdňováním pobřežních oblastí jako

důsledek přílivu a odlivu. Za čtvrté Oceánské proudy způsobenou termohalinní cirkulaci oceánů. Za páté přeměna tepelné energie oceánů což je teplotní rozdíl mezi teplem horní oceánské vrstvy a chladnější mořské vody pod 1000 m a za šesté gradienty slanosti rozdíl slanosti sladké vody a slané oceánské vody v ústí řek. Bohužel i přes vysoký potenciál výroby elektrické energie z oceánské energie se tento způsob výroby energie moc nepoužívá.

Ostatní program na Islandu

V rámci programu jsme na Islandu navštívili Modrou lagunu, Národní muzeum Islandu, Vestmanské ostrovy, vodopád Gullfoss a další přírodní památky.

Shrnutí

Projekt byl pro mě přínosný tím, že jsem se dozvěděl spoustu nových informací o energetice, obnovitelných zdrojích, elektromobilitě a dalších tématech. Byla to také příležitost pro zlepšení angličtiny a poznání islandské kultury. Zjistili jsme, že na Islandu se energie vyrábí především z obnovitelných zdrojů jako je geotermální a vodní energie, zatímco v České republice především z uhelných a jaderných elektráren. Island má pro výrobu zelené energie mnohem lepší podmínky mezi ně patří to, že se zde nachází spousta teplých pramenů, které se dají využít k výrobě geotermální energie v budoucnosti se tu bude dát využít i větrná energie v horských a pobřežních oblastech dále se tu také bude dát využít energie oceánu.

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Fondů EHP.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor. Sdělení nereprezentuje názory Fondů EHP. Současně Fondy EHP neodpovídají za použití informací, jež jsou jejím obsahem.